Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXVII. — Wydana i rozesłana dnia 20. lipca 1906.

Treść: M 142. Rozporządzenie dotyczące używania barwników i szkodliwych zdrowiu materyałów przy wyrobie artykułów żywności (wiktuałów i środków spożywczych) jak i przedmiotów do użytku, tudzież obrotu przyrządzonych w ten sposób artykułów żywności i przedmiotów do użytku,

142.

Rozporządzenie Ministerstw spraw wewnętrznych i handlu w porozumieniu z Ministerstwem sprawiedliwości z dnia 17. lipca 1906,

dotyczące używania barwników i szkodliwych zdrowiu materyałów przy wyrobie artykułów żywności (wiktuałów i środków spożywczych) jak i przedmiotów do użytku, tudzież obrotu przyrządzonych w ten sposób artykułów żywności i przedmiotów do użytku.

Na zasadzie §§fów 6 i 7 ustawy z dnia 16. stycznia 1896, Dz. u. p. Nr. 89 ex 1897, rozporządza się co następuje:

- § 1. Barwienie przeznaczonych na sprzedaż artykułów żywności (wiktuałów i środków spożywczych) szkodliwymi zdrowiu barwnikami, przetworami barwnikowymi i środkami do barwienia, tudzież sprzedawanie i trzymanie na sprzedaż barwionych w ten sposób artykułów żywności jest zakazane.
- § 2. Jako szkodliwe zdrowiu po myśli § 1 oznacza się:

I. Wszelkie barwniki i środki do barwienia wogóle, zawierające antymon, arsen, baryum, ołów, kadmium, chrom, miedź, rtęć, uran, cynę i cynk.

Rozporządzenia ministeryalne z dnia 15. grudnia 1899, Dz. u. p. Nr. 246, i z dnia 4. czerwca 1902, Dz. u. p. Nr. 113, dotyczące dopuszczenia połączeń miedzi przy konserwowaniu jarzyn względnie owoców, pozostają przez to nienaruszone.

- II. Kwas pikrynowy i wszelkie jego połączenia. dwunitrokrezole i ich połączenia metalowe (żółcień wiktorya, surogat szafranu), żółcień Marcyusa (żółcień nattylaminowa, żółcień manszestrowa, połączenie wapniowe lub sodowe dwu nitroalfanaftolu), aurancya (żółcień cesarska [Kaisergelb]), solany sześcionitrodwufenylaminowe), barwnik pomarańczowy [Orange] II (mandaryna G extra, tropeolina 000 Nr. 2, sól sodowa azobetanaftolu kwasu sulfanilowego), auryna, koralina i gummigutta, następnie sole szczawiowe choćby samych przez się nieszkodliwych barwników zasadowych.
- § 3. Nieszkodliwe barwniki naturalne (barwniki roślinne i pochodzenia zwierzęcego), przeznaczone do barwienia artykułów żywności, wolno zarobkowo sprzedawać lub trzymać na sprzedaż tylko w naczyniach lub opakowaniach, na których cel ten tudzież oznaczenie "nieszkodliwe" w wyraźnie czytelny sposób jest podane.

mineralne, barwniki smołowe), przeznaczone do harwienia środków spożywczych, wolno zarobkowo sprzedawać i trzymać na sprzedaż tylko w oryginalnem opakowaniu fabryki, z której pochodzą i pod nazwą fabrycznie zaprowadzoną, nadto winna być na ich opakowaniu oprócz oznaczeń "do barwienia środków spożywczych" i "nieszkodliwe po myśli rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17. lipca 1906. Dz. u. p. Nr. 142". obok firmy (nazwiska) fabryki podana także jeszcze w sposób widoczny firma (nazwisko) kupca. Prowadzącemu drobną sprzedaż wolno jednak, w oryginalnem opakowaniu sprowadzane barwniki sztuczne sprzedawać w mniejszem opakowaniu, lecz i na tem opakowaniu musi być uwidoczniona przepisana uwaga "do barwienia środków spożywczych" i nieszkodliwe po myśli rozporządzenia ministeryalnego z dnia 17. lipca 1906. Dz. u. p. Nr. 142", tudzież firma (nazwisko) kramarza, który też za tożsamość nadebranego towaru z towarem w oryginalnem opakowaniu pobranym odpowiada.

Przy mieszaninach sztucznych barwników organicznych musi być nadto na opakowaniu dokładnie uwidocznionem, z jakich barwników mieszanina sie składa.

§ 4. Barwienie przeznaczonych na sprzedaż artykułów żywności (wiktualów i środków spżywczych) nieszkodliwymi barwnikami, tudzież sprzedawanie i trzymanie na sprzedaż nieszkodliwymi barwnikami zabarwionych artykułów żywności dozwolone jest pod warunkiem, że barwienie przedsiębrane zostało nie w tym celu. by pośledniejszą jakość artykułu żywności ukryć (\$ 13 ustawy z dnia 16. stycznia 1896, Dz. u. p. Nr. 89 ex 1897) i o ile postanowienia następnych ustępów nie znajda zastosowania.

Jeżeli barwienie zdolne jest pokryć stan zepsucia, względnie szkodliwą zdrowiu jakość artykułu żywności, natenczas barwienie artykułów żywności przeznaczonych na sprzedaż jak i sprzedawanie i trzymanie na sprzedaż zabarwionych artykułów żywności jest wzbronione.

Bewarunkowo zabrania się barwienia mięsa i towarów miesnych przeznaczonych na sprzedaż, sprzedawania i trzymania na sprzedaż barwionego miesa i barwionych towarów mięsnych, jakoteż używania w celach zarobkowych barwionych, naturalnych powłok do kiełbas (żołądka, jelit). Zakaz ten nie stosuje się do użycia sztucznych, nieszkodliwymi barwnikami barwionych powłok do kiełbas trwałych.

- § 5. Zarobkowe sprzedawanie i trzymanie na sprzedaż kawy barwionej bez wyraźnego oznaczenia "barwiona" jest niedozwolone.
- § 6. Naczyń do jadła i napoju, jakoteż naczyń i sprzętów przeznaczonych do gotowania lub przechowywania środków spożywczych lub do używania dzieci jakoteż sztucznych Bożych drzewek. Tusze

Nieszkodliwe barwniki sztuczne (barwniki przy tych środkach, nie wolno barwić oznaczonymi w § 2 barwnikami.

> Do przechowywania lub opakowania środków spożywczych, na sprzedaż przeznaczonych nie wolno używać owinięć (papieru) i osłon ochronnych, farbowanych barwnikami wymienionymi w § 2.

> Tym, w obydwoch poprzedzających ustępach wyrażonym zakazem nie jest objete barwienie zapomocą siarczanu barowego (blanc fixe), Tarbierskich laków barytowych, które wolne sa od weglanu barowego i rozpuszczalnych w wodzie połączeń barowych, dalej za pomoca tlenku chromowego, złota mozaikowego, cynobru i farb metalowych t. j. farb z metalicznej miedzi, cyny, cynku i ich aliaży, dalej barwienie za pomocą farb wpalanych w zacior szklanny, polewę lub emalię, w końcu sporządzanie zewnętrznego trwałego pokostu na naczyniach z nieprzemakalnych materyałów, o ile nie używa się do tego farb zawierających w sobie arsen lub olów jako właściwa część składowa barwnika.

> § 7. Do barwienia i sporządzania kosmetyków (do czyszenia, pielęgnowania, lub barwienia skóry, włosów, jamy ustnej i t. d.) nie wolno używać materyałów wymienionych w § 2.

> Pozwala się jednak do barwideł tualetowych i maści kosmetycznych dodawać siarczan barowy. siarczyn kadmium, tlenek chromowy, tlenek cynku, siarczyn cynku, tlenek cyny i mydła cynobrowe.

> § 8. Postanowienia §\$lów 6 i 7 nie znajdują zastosowania do używania barwników, które podane w § 2. I. metale zawieraja w sobie jedynie jako zanieczyszczenia i tylko w takiej ilości, która przy przyjętym technicznie sposobie wyrabiania unikuąć się nie da.

> Zanieczyszczenie barwnika, względnie środka farbierskiego jest po myśli powyższego postanowienia niedopuszczalne, jeżeli jest tak wielkie:

- a) że 5 g suchego barwnika lub przy matervałach farbierskich w formie ciasta, względnie w rozczynie, dosć odpowiadająca 5 y suchego materyalu, daje w przyrządzie Marsh'a w przeciągu 30 minut wyraźne zwierciadło arsenowe;
- b) że 5 g suchego barwnika, względnie ilość odpowiadająca 5 g suchego materyalu, zawiera więcej jak 10 mg ołowiu lub antymonu, względnie więcej jak 2 mg rteci;
- c) że 5 y suchego barwnika, względnie ilość odpowiadająca 5 g suchego materyału, zawiera więcej jak 20 mg baru, kadmium, chromu, miedzi, uranu, cyny lub cynku.
- § 9. Nie wolno w§ 2 wymienionych barwników używać do barwienia i wyrobu zabawek, arkuszów z obrazkami, książek z obrazkami, tuszów (farb) dla

(farby) dla dzieci można zarobkowo sprzedawać i trzymać na sprzedaż tylko z oznaczeniem "dla dzieci" lub "nieszkodliwe", względnie bez "trucizny".

Z pod zakazu tego wyjęte jest użycie siarczanu barowego, laków farbierskich barytowych, które wolne są od węglanu barowego i rozpuszczalnych w wodzie połączeń barowych, następnie tlenku chromu, złota mozaikowego, cynobru i farb metalowych, t. j. farb z metalicznej miedzi, cyny, cynku i ich aliaży, siarczynu antymonu i siarczynu kadmium jako barwników masy kauczukowej. Henka ołowiu w pokostach, bieli ołowiowej jako składnika odlewu woskowego, o ile ona nie wynosi więcej jak 1 na 100 części wagi masy chromanu ołowiu jako takiego lub zmieszanego jako farba olejna lub pokost, z siarczanem ołowiu, lub też jeżeli pokost jest nadto łakierowany, nierozpuszczalnych w wodzie połączeń cynku jako części składowej masy kauczukowej, względnie jako farby olejnej lub pokostu, albo też, jeżeli pokost ten jest nadto lakiem pociągnięty, farb wpalanych w zacior szklanny, polewę lub emalię.

- § 10. Do wyrobu obić (tapet), tkanin, sztucznych kwiatów, liści, owoców i innych przedmiotów służących do ubierania, tudzież masek, nie wolno używać farb, które zawierają arsen w ilości większej, jak ślady, ze względów technicznych nie dające się uniknąć (§ 8). Świec do Bożych drzewek nie wolno także cynobrem barwić.
- § 11. Postanowienie §fu 10. nie stosuje się do używania przy barwieniu lub drukowaniu przędziwa lub tkanin, beje zawierających arsen, następnie środków służących do przymocowania i apretur. Nie wolno jednak używać tego rodzaju przędziwa lub tkanin do wyrobu przedmiotów wymienionych w §fic 10 w takim razie, jeżeli zawierają arsen w formie w wodzie rozpuszczalnej lub też w takiej ilości, że na 100 cm² gotowego przedmiotu wypada więcej jak 3 mg arsenu.
- § 12. Do sporządzania przedmiotów odzienia nie wolno używać tkanin, które na 100 cm² zawierają więcej jak 15 mg antymonu.

Wzbronione jest używanie połączeń olowiu do obciążenia lub apretury przędziwa, przędzy, towarów dzianych, tkanin wszelkiego rodzaju lub towarów posamoniczych, o ile te przedmioty przeznaczone są na odzienie.

- § 13. Glinek farbierskich lub farb wodnych, które zawierają arsen w ilościach większych, jak tego ze względów technicznych ominąć się niedające zanieczyszczenie wymaga (§ 8), do malowania ścian i sufitów pokojowych używać nie wolno.
- § 14. Postanowienia §§fów 10. 11, 12 i 13 stosują się do sporządzania i użycia wymienionych tamże przedmiotów także i w tym razie, jeżeli przedmioty te będą użyte do wyrobu zabawek.

Tak samo stosują się postanowienia §§fów 10. 11. 12 i 13 do wyrobu materyi na meble kobierców firanek, świec. farbowania podłóg. malowania drzwi, okien. rotosów, żaluzyi i innych przedmiotów. o ile używa się ich do wyrobu zabawek (urządzenia pokoików dla lalek i t. p.).

- § 15. W ogóle przy wyrobie przeznaczonych na sprzedaż artykułów żywności (wiktuałów i środków spożywczych) i podlegających ustawie z dnia 16. stycznia 1896. Dz. u. p. Nr. 89 ex 1897. przedmiotów do użytku wzbronione jest używanie takich materyałów, które przez sposób i rodzaj ich użycia mogą zaszkodzić zdrowiu ludzkiemu.
- § 16. Zarobkowe sprzedawanie i trzymanie na sprzedaż przedmiotów wspomnianych w pierwszym ustępie § 6. jakoteż w §§fach 7, 9—12, 14 i 15 jest zakazane, jeżeli przedmioty te sporządzone zostały w sposób sprzeciwiający się powolanym paragrafom.
- § 17. Rozporządzenie to nabiera mocy obowiązującej w trzy miesiące po jego obwieszczeniu; równocześnie tracą moc obowiązującą:

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 1. maja 1866. Dz. u. p. Nr. 54. dotyczące używania barwników zawierających truciznę i szkodliwych zdrowiu preparatów przy rozmaitych przedmiotach do użytku i ich sprzedaży;

Rozporządzenia ministeryalne z dnia 2. czerwca 1877. Dz. u. p. 43, o używaniu papieru zabarwionego do obwijania konfitur. surogatów kawy i innych podobnych przedmiotów spożywczych. tudzież z dnia 20. listopada 1877, Dz. u. p. Nr. 105. którem objaśniono rozporządzenie z dnia 2. czerwca 1877. Dz. u. p. Nr. 43, o używaniu papieru zabarwionego do obwijania środków spożywczych:

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 1. marca 1886, Dz. u. p. Nr. 34, dotyczące używania barwników, otrzymywanych z anilinu lub z innych składników smoły węgla kamiennego do wyrobu środków spożywczych:

Rozporządzenia ministeryalne z dnia 19. września 1895. Dz. u. p. 147, dotyczące używania niektórych barwników smoiowych dobarwienia towarów cukierniczych jakoteż likierów, które same przez się bezbarwne dla zwyczaju bywają sztucznie barwione, tudzież z dnia 22. stycznia 1896, Dz. u. p. Nr. 22. którem wydano uzupelniające postanowienia do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. września 1895. Dz. u. p. Nr. 147, tyczącego się używania nieszkodliwych barwników smolowych.

Klein wir.

Bienerth wir.

Fort wir.

COMPANY OF REAL PROPERTY. the set of the second The state of the same of the state of the st The second secon